

Haridus- ja Sotsiaalministeeriumi Teataja

AMETLIK AJAKIRI.

Ilmub tarviduse järgi, umbes 20 vihikut aastas. Toimetuse asukoht ja aadress: Tallinn, Haridus- ja sotsiaalministeerium (Tõnismägi 11). Telefon 453-49.

Nr. 4.

15. märtsil 1935.

Nr. 4.

Distsiplinaarseadustik.

Avalikkude ettekannete seaduse muutmise seadus.

Haridus- ja sotsiaalministeeriumi 1935 a. 11. märtsi ringkiri nr. 32505 noorsoo organiseerimise asjas.

Haridus- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse 1935 a. 11. märtsi ringkiri nr. 32602 Õppejõudude teenistuse seaduse §§ 44, 49, 50 ja 63 kohaldamise asjas.

AMETLIK OSA.

Distsiplinaarseadustik.

RT 81—1934, 679.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 19. septembril 1934.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Distsiplinaarsüütegudeks loetakse need Kriminaalseadustikus mitteettenähtud riigi- ja omavalitsusteenistusosalased väärted, mis on karistatavad käesoleva seadustiku 2. peatüki järgi.

Kohtuametkonna ametnikkude ja teenijate, samuti ka kaitseväelaste distsiplinaarkaristamise alused ja kord on nähtud ette eriseadustes.

§ 2. Distsiplinaarsüütegude eest määratavad karistused on:

- 1) märkus;
- 2) noomitus;
- 3) rahatrahv;
- 4) ümberpaigutamine teisel asuvale teenistuskohale;
- 5) paigutamine alamale teenistuskohale;
- 6) tagandamine teenistuskohalt.

Punktides 2—6 loendatud karistused kantakse teenistuskirja.

§ 3. Märkus tehakse kirjalikult, mitteavalikult.

§ 4. Noomitus tehakse kirjalikult ja seda võidakse avaldada kaasteenijate juuresolekul.

§ 5. Rahatrahv määratakse ühest kroonist kuni süüdlase vee-rand kuu rahapalgani.

Rahatrahvi maksmist võidakse võimaldada jaokaupa võrdseis osades kuni kuue kuu kestel.

Rahatrahv, mida süüdlane ei tasu vabatahtlikult, peetakse kinni ta rahapalgast või pensionist, kuid mitte suuremal määral, kui see lubatud on nõuete rahuldamisel ametnikkude palkadest ja muust teenistuslikust tasust Tsiiviilkohtupidamise seaduse järgi.

Rahatrahv läheb riigi kasuks.

§ 6. Distsiplinaarkaristuste määramisel käiakse Kriminaal-seadustiku üldosas üleastumiste kohta antud eeskirjade järgi all-järgnevate eranditega ja täiendustega.

§ 7. Kui distsiplinaarkaristusena määratakse noomitus või rahatrahv, siis võib karistuse määraja süüdlast tingimisi vabastada karistuse kandmisest, kui teda varem ei ole karistatud teenistus-alase süüteo eest kohtu poolt või distsiplinaarkorras vähemalt noomitusega.

§ 8. Kui karistuse kandmisest tingimisi vabastatu katseaja kestel saadab korda uue distsiplinaarsüüteo, mille eest teda karista-takse vähemalt noomitusega, siis pööratakse ühes sellega täitmisele ka endine karistus § 12 eeskirjade järgi.

§ 9. Distsiplinaarkaristust, mille kandmisest süüdlane on tingimisi vabastatud, ei kanta teenistuskirja, kui seda karistust ei tule pöörata täitmisele uue distsiplinaarsüüteo eest.

§ 10. Süüd vähendavate asjaolude olemasolul võidakse käes-oleva seaduse teises peatükis ettenähtud karistusi määrata kõige vähemal määral või ka minna üle eelmisele kergemale karistusele § 2 järgi.

§ 11. Distsiplinaarkaristused ei kuulu koostamisele ei dist-siplinaar- ega kriminaalkaristustega. Tagandamine teenistuskohalt kustutab teiste distsiplinaarkaristuste täitmise.

§ 12. Kui süüdlane ühe aasta kestel, arvates distsiplinaar-karistuse ärakandmisest, mis ei olnud vähem noomitusest, või arvates teenistus-alase süüteo eest määratud kriminaalkaristuse ärakandmisest, saadab korda uue distsiplinaarsüüteo, siis võidakse talle seaduses selle süüteo eest ettenähtud karistust suurendada ning määrata:

- 1) märkuse asemel — noomitus või rahatrahv;
- 2) noomituse asemel — rahatrahv või ümberpaigutamine teisel asuvale teenistuskohale;
- 3) rahatrahvi asemel — ümberpaigutamine teisel asuvale tee-nistuskohale või paigutamine alamale teenistuskohale;

- 4) teisal asuvale teenistuskohale ümberpaigutamise asemel — paigutamine alamale teenistuskohale või tagandamine teenistuskohalt;
- 5) alamale teenistuskohale paigutamise asemel — tagandamine teenistuskohalt.

§ 13. Kui riigi- või omavalitsusteenija ühe aasta jooksul saadab korda distsiplinaarsüüteo korduvalt ja kui leitakse, et säärane kordumine tõendab süüdlase ebakohasust ta teenistuskohale, siis võidakse distsiplinaarsüüteo eest seaduses ettenähtud karistuse asemel määrata paigutamine alamale teenistuskohale või tagandamine teenistuskohalt.

2. peatükk.

Distsiplinaarsüüteod.

§ 14. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes on süüdlane selles, et ta teenistuse alal on saatnud korda teo:

- 1) milleks tal seaduse järgi või temale pandud ülesande kohaselt õigust ei olnud või kuigi oli, kuid teo kordasaatmiseks siiski puudusid seaduslikud põhjused,
- 2) ilma vastava võimu loata, kui seaduses nõuti säärast luba, karistatakse selle võimuliialduse eest —

kui see saadeti korda ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile: noomitusega või rahatrahviga.

§ 15. Võimuliialduseks ei loeta juhtu, kui riigi- või omavalitsusteenija mõnel erakorralisel asjaolul saadab korda teenistusalase teo, milleks tal seaduse järgi või temale pandud ülesande kohaselt õigust ei olnud, mis aga oli hädatarvilik riigi huvides või mida asja tungivuse pärast kuni selleks loa saamiseni ei võidud edasi lükata nähtava hädaohuta või kahjuta teenistushuvile.

§ 16. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes seaduse, temale pandud ülesande või oma teenistuse iseloomu põhjal oli kohustatud eemaldama või katkestama kahju, mis ähvardas valitsemiskorda või riigi-, omavalitsus- või erahuvi, ja kes on süüdlane selles, et ta hoolimata oma teenistuskohusest abinõusid tarvitusele ei võtnud või toiminguid ei teinud, millega säärast kahju oleks võidud eemaldada või katkestada,

karistatakse selle võimutegevusetuse eest —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile:

noomitusega või rahatrahviga.

§ 17. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane selles, et ta hoolimata oma teenistuskohusest ei võtnud tarvitusele abinõusid seaduse väljakuulutamiseks, teadaandmiseks või maksmapanemiseks, karistatakse selle võimutegevusetuse eest —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile:
 ümberpaigutamisega teisal asuvale teenistuskohale või paigutamisega alamale teenistuskohale või tagandamisega teenistuskohalt.

§ 18. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane selles, et ta hoolimata oma teenistuskohusest ei võtnud tarvitusele abinõusid seadusjõusseastunud kohtumääruse või -otsuse täidesaatmiseks kriminaal-, tsiviil- või administratiivasjas või distsiplinaar karistuse täideviimiseks,

karistatakse selle võimutegevusetuse eest —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile:

noomitusega või rahatrahviga.

§ 19. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane selles, et ta:

- 1) hoolimata oma teenistuskohusest ei võtnud tarvitusele abinõusid sundmääruse väljakuulutamiseks või maksmapanemiseks,
- 2) ei tarvitanud abinõusid, milleks ta oli kohustatud alluvuskorras temast kõrgema ametiasutise või ülema käsu või muu ettekirjutuse täidesaatmiseks,
- 3) oma kohusest hoolimata ei teatanud sissetulnud paberist oma ülemale või asutisele, kus ta seisis teenistuses,

karistatakse selle võimutegevusetuse eest —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile:
 noomitusega.

§ 20. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes on süüdlane selles, et ta hoolimata oma teenistuskohusest ei astunud samme kriminaal- või distsiplinaarsüüteo eemaldamiseks, katkestamiseks või jälitamiseks, olgugi et tal oli teateid selle süüteo kohta, või isikute kinnivõtmiseks, kellest oli teada, et neid pidi vahistatama või kinni peetama, karistatakse —

kui see võimutegevusetus toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile:

noomitusega või rahatrahviga.

§ 21. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane selles, et ta hoolimata oma teenistuskohusest ei võtnud tarvitusele abinõusid:

- 1) riigile või omavalitsusele kuuluvate maksude või lõivude sissenõudmiseks,
- 2) teenistuse alal tema kätte usaldatud vara, asjatoimikute, dokumentide või muude asjade alalhoidmiseks,
- 3) tema hoolde usaldatud riigi-, omavalitsus- või eravaraalise huvi kaitsmiseks,

karistatakse —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile ja kui see tegu ei ole karistatav eriseaduste järgi noomitusega või rahatrahviga.

§ 22. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane selles, et ta:

- 1) kaldus kõrvale eeskirjadest, mis olid seatud arvepidamise või raha või muu vara vastuvõtmise, arvestamise, hoidmise, väljaandmise või ärasaatmise korra kohta,
- 2) raharaamatute pidamisel ei järginud seatud korda,
- 3) ei täitnud eeskirju nende raamatute pidamisel, mis on seatud mõnesuguste asjade ülesmärkimiseks või muude sissekirjutuste jaoks, samuti ka nende raamatute pidamisel, mis on määratud kinnisvara omandusõiguse ülemineku või kitsenduse ülesmärkimiseks,

karistatakse —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile: noomitusega või rahatrahviga.

§ 23. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane selles, et ta:

- 1) teenistuse alal ei täitnud ülema või mõne teise riigi- või omavalitsusteenija nõuet, kui selle täitmine temale oli kohuslik,
- 2) hoolimata oma teenistuskohusest ei esitanud või õigeks ajaks ei esitanud seatud raamatuid, aruandeid, andmeid või teatise,

karistatakse —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile: märkusega, noomitusega või rahatrahviga.

§ 24. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane tema teenistuskohuste piirkonda kuuluva toimingu kordasaatmises seatud eeskirjade või vormide rikkumisega,

karistatakse —

kui see saadeti korda ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile: noomitusega või rahatrahviga.

§ 25. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane põhjendamatus viivitamisega teenistuskohuste täitmisel,

karistatakse —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile:

märkusega, noomitusega või rahatrahviga.

§ 26. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane selles, et ta hoolimata oma teenistuskohusest ei valvanud või tarvilikul määral ei valvanud temale alluvate riigi- või omavalitsusteenijate teenistuskohuste korraliku täitmise järele,

karistatakse —

kui see toimus ettevaatamatuse tõttu ja kui sellest ei järgnenud tähtsat kahju valitsemiskorrale, riigi-, omavalitsus- või erahuvile:

märkusega või noomitusega.

§ 27. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane selles, et ta:

- 1) oli viisakusetu oma ülema vastu,
- 2) teenistuskohuste täitmisel oli viisakusetu oma kaasteenijate või erasikute vastu;
- 3) tarvitas ebaviisakaid väljendeid teenistusalases kirjavahetuses,

karistatakse:

märkusega, noomitusega või rahatrahviga.

§ 28. Riigi- või omavalitsusteenijat, kes süüdlane teenistusse ilmumata jäämises mõjuva põhjuseta või lubatud teenistuspuhkuskul ajal teenistusse tagasi ilmumata jäämises,

karistatakse:

märkusega, noomitusega või rahatrahviga.

Kui teenistusest puudumine mõjuva põhjuseta on kestnud üle kahe nädala, siis karistatakse süüdlast:

paigutamise ja alamale teenistuskohale või tagandamisega teenistuskohalt.

Sõltumata distsiplinaarkaristuse määramisest tuleb palgasaamise asjas käia Riigiteenistuse seaduse eeskirjade järgi.

3. peatükk.

Distsiplinaarvõim.

§ 29. Riigiteenijaile määrab distsiplinaarkaristused:

- 1) Riigivanema poolt ametisse nimetatavaile riigiametnikkudele:
  - a) ministritele alluvaile — vastav minister;
  - b) ministritele mittealluvaile — Vabariigi Valitsus;
- 2) Riigikontrolli nõukogu liikmeile — Riigikontrolör;
- 3) muudele riigiteenijaile — ametisse nimetav ülem.

Politseis kuulub distsiplinaarvõim peale ametisse nimetava ülema ka politseikomissarile ja neist kõrgemaile ametnikkudele kõigi neile alluvate riigiteenijate suhtes, kuid karistada viimaseid on neil

õigus ainult märkusega või noomitusega distsiplinaarsüütegude eest, mille eest karistusena ei ole nähtud ette tagandamist teenistuskohalt.

Karistuse määramise õigus süütegude eest on ka ametisse nimetajast kõrgemal ülemal.

§ 30. Omavalitsuste teenijaile määrab distsiplinaarkaristused:

- 1) linnavalitsuste liikmeile — Siseminister;
- 2) muudele linnaomavalitsuse teenijaile — linnapea;
- 3) valla- ja alevivalitsuse liikmeile, sekretäridele ja teistele teenijaile — Siseministeeriumi administratiivosakonna direktor.

Siseminister võib määrata karistusi ka punktides 2 ja 3 tähendatud teenijaile.

§ 31. Õppejõududele määrab distsiplinaarkaristused:

- 1) Riigivanema poolt ametisse kinnitavatele, samuti ka Haridus- ja sotsiaalministri poolt ametisse kinnitavatele ja määratavatele õppejõududele — Haridus- ja sotsiaalminister.
- 2) Haridus- ja sotsiaalministeeriumi teaduse- ja kunstiosakonna, koolivalitsuse ja kutseoskuse osakonna poolt ametisse kinnitavatele ja määratavatele õppejõududele — vastavalt teaduse- ja kunstiosakonna, koolivalitsuse või kutseoskuse osakonna direktor;
- 3) Põllutööministeeriumile alluvate õppeasutiste õppejõududele — Põllutööminister.

Haridus- ja sotsiaalminister võib määrata karistusi ka p. 2 tähendatud õppejõududele.

4. peatükk.

Distsiplinaarsüüteo-asjade toimetamine.

§ 32. Distsiplinaarsüüteo-asja algatab võim, kes on õigustatud määrama karistust.

§ 33. Ametlikud ettekanded ja teadaanded, samuti ka asjast huvitatud erasikute või -asutiste kaebused ja avaldused riigi- või omavalitsusteenijate poolt kordasaadetud distsiplinaarsüütegude kohta juhitakse karistust määrava võimu kätte.

§ 34. Kui distsiplinaarsüüteo-asja algataja leiab süüdistatava teos distsiplinaarsüüteo tunnuseid, siis nõuab ta süüdistatavalt seletust, määrates seletuse esitamiseks 3—14 päevase tähtaja, arvates seletuse nõudmise kättesaamise päevast, kogub vajaduse korral ka teisi andmeid ja otsustab selle järel distsiplinaarsüüteo-asja.

Seletuse esitamata jätmine antud tähtjaks ilma vabandava põhjuseta ei takista distsiplinaarsüüteo-asja otsustamist.

Distsiplinaarkorras karistamise otsus peab olema kirjalik ja põhjastatud.

§ 35. Kui riigi- või omavalitsusteenija on teenistusalase teo eest vastutusele võetud või karistatud distsiplinaarkorras, siis see ei takista ta vastutusele võtmist kriminaalkorras, kui samas teos leitakse Kriminaalseadustiku järgi karistatava süüteo tunnuseid.

Niisugusel juhul tühistub kriminaalkaristuse tõttu distsiplinaar-toimetus või -karistus; õigeksmõistmine kriminaalkorras aga ei takista vastutusele võtmist ega karistamist distsiplinaarkorras, kui samas teos leitakse Distsiplinaarseadustiku järgi karistatava süüteo tunnuseid.

§ 36. Distsiplinaarkorras tehtud otsuse peale võib süüdimõistetu kaevata karistuse määranud ülemast vahenditult kõrgemale ülemale 7 päeva jooksul, arvates otsuse süüdimõistetule kuulutamise päevast.

Linnapea suhtes loetakse kõrgemaks ülemaks käesoleva seadustiku mõttes Siseminister.

Ministri otsuse peale, millega karistus määratud, võib süüdimõistetu kaevata Vabariigi Valitsusele käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud tähtaja jooksul.

§ 37. Kaebus kirjutatakse kõrgema ülema nimele (§ 36) ja esitatakse karistuse määrajale, kes selle esitab kõrgemale ülemale ühes oma toimikuga 3 päeva jooksul, arvates kaebuse esitamise päevast.

§ 38. Kõrgema ülema ja Vabariigi Valitsuse otsuse peale võib süüdimõistetu kaevata Riigikohtu kriminaalosalakonnale kassatsioonitorras 14 päeva jooksul, arvates otsuse temale kuulutamise päevast.

§ 39. Kaebus kirjutatakse Riigikohtu kriminaalosalakonna nimele ja esitatakse sellele ülemale või Vabariigi Valitsusele, kelle otsuse peale kaevatakse. Ühes kaebusega esitatakse kassatsioonikaitsjon kümne krooni suuruses. Kaitsjonita esitatud kaebus saadetakse kaebajale tagasi.

Kaebus ühes asjasse puutuva toimikuga esitatakse Riigikohtule 3 päeva jooksul, arvates kaebuse saamise päevast.

Kaebuse rahuldamise korral makstakse kaitsjon tagasi.

§ 40. Distsiplinaarkorras süüdistataval on õigus tutvuda distsiplinaar-toimikuga nii karistust määravate ülemate juures kui ka Riigikohtus, kuid kaitsja kaudu esinemine on talle lubatud ainult Riigikohtus.

§ 41. Distsiplinaarkorras tehtud otsus, mille peale ei ole kaevatud § 36 ja 38 ettenähtud tähtajal ja korras või mille peale antud kaebuse Riigikohus on jätnud tagajärjeta, saadetakse täide karistust määrava ülema korraldusel.

§ 42. Süüdistatava lahkumine riigi- või omavalitsusteenistusest ei takista distsiplinaarsüüteo-asja toimetamist, otsustamist ega karistuse kandmist teenistuskirja.

Süüdistatava või karistatu lahkumine riigi- või omavalitsusteenistusest enne karistuse täideviimist vabastab ta karistuse kandmisest, kuivõrd see karistus selleks ajaks on veel täide viimata.

§ 43. Distiplinaarkorras määratud karistusi võidakse kergendada või nende kandmisest vabastada ainult armuandmiskorras:

5. peatükk.

Seadustiku maksmahakkamine.

§ 44. Käesolev seadustik hakkab maksma ühel ajal Kriminaal-seadustiku (RT 56 — 1929) maksmahakkamisega*).

Tallinnas, 19. septembril 1934.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

Joh. Müller.
Kohtuminister.

Avalikkude ettekannete seaduse muutmise seadus.

RT 11 — 1935, 97.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 30. jaanuaril 1935.

Avalikkude ettekannete seaduse (RT 43 — 1923) §§ 2 ja 8 muudetakse ning pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 2. Teadaanne peab sisaldama:

1) ettekannete korraldaja nime, perekonnanime ja elukoha, või kui ettekannete korraldajaks on juriidiline isik, siis samad andmed ta vastutava esindaja kohta;

2) ettekannete täieliku eeskava ühes ettekandjate nimedega, misjuures tähendatakse lava-, heli- ja kirjanduslike teoste ettekandmisel teose nimetus ja autori ning helilooja nimi, kui see teada, kinofilmil ettekandmisel kinofilmil nimetus;

3) ettekannete aja ja koha äratähendamise.

Kui avalikud lõbustused korraldatakse ilma ettekanneteta, teatakse p.p. 1 ja 3 nõutavad andmed.

Teadaanded, mis sisaldavad käesoleva paragrahvi p. 2 nõutavaid andmeid, esitatakse kahes eksemplaris, millest üks eksemplar saadetakse politsei (§ 1) poolt Haridus- ja sotsiaalministeeriumile. Teadaanded tempelmaksustatakse.

§ 8. Politsei esindaja lõpetab avaliku ettekande:

1) kui seda palub ettekande korraldaja;

2) kui ettekanded sisaldavad niisuguse süüteo tunnuseid, mille jälitamist võib algatada ilma süüteost kannatanu kaebuseta;

3) kui ettekannete ajal tuleb ette vägivaldseid kokkupõrkeid, mille kõrvaldamiseks teised abinõud on jäänud tagajärjetuks;

*) See seadustik hakkas maksma 1. veebruarist 1935.

4) kui ettekannetel ei täideta käesoleva seaduse või käesoleva seaduse põhjal Haridus- ja sotsiaalministri ning Siseministri poolt antud määruste eeskirju ning korraldajad seaduse või määruste rikumist politsei nõudmisel ei lõpeta;

5) kui käesoleva seaduse §§ 4 ja 5 ettenähtud ettekannete korraldamiseks puudub tarvilik luba.

Tallinnas, 30. jaanuaril 1935.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

K. Einbund
Siseminister.

Haridus- ja sotsiaalministeeriumi 1935 a. 11. märtsi ringkiri nr. 32505 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja koolide juhatajaile noorsoo organiseerimise asjas.

Noorsoo organiseerimine vastavatesse ühinguisse evib suure kasvatusliku tähtsuse. Eestis tegutsevad üleriiklikult juba mitmed noorte organisatsioonid, nagu skautide, gaidide, noorkotkaste ja kodutütarde organisatsioonid, kuid noorte osavõtt nende organisatsioonide tegevusest on kahjuks paiguti ebaühtlane. Haridus- ja sotsiaalministeerium leiab, et noorte tegevust noorsoo organisatsioonides, eriti skautide, gaidide, noorkotkaste ja kodutütarde organisatsioonides tuleb teha intensiivsemaks ja kuna koolid puutuvad kokku kõigi noortega ja seda pidevalt aastate kestel, siis tuleb koolidel sel alal näidata suuremat algatust.

Sellest teatades, Haridus- ja sotsiaalministeerium teeb järgmised korraldused:

1) koolijuhatajail ja õpetajail tuleb kõigiti soodustada skautide, gaidide, noorkotkaste ja kodutütarde rühmade või rakukeste tegevust koolides;

2) kui niisugused rühmad või rakukesed puuduvad koolis, tuleb koolijuhatajail ühes õpetajatega võtta algatus nende asutamiseks enda peale ja astuda samme nimetatud rühmade või rakukeste asutamiseks, kusjuures ühe nimetatud organisatsiooni olemasolu ei tohi olla takistuseks teise organisatsiooni loomisele;

3) koolijuhatajail ja õpetajail tuleb kanda hoolt selle eest, et tähendatud rühmade või rakukeste tegevus toimuks korralikult ja oleks soodustavaks teguriks noorsoo kasvatusel.

Ühtlasi HSM Koolivalitsus teatab, et kõik koolides tegutsevad noorte organisatsioonid või nende rühmad või rakukesed peavad arendama oma tegevust kooskõlastatud põhimõtete järgi, hoidudes omavahelistest arusaamatustest, kuna need hävitavad idus organiseerimise kasvatustlikud tulemused. Organisatsioonide omavaheline võistlus on lubatud sel korral, kui võistlus on rajatud kasvatustlikkudele põhimõtetele. Iga organisatsiooni liige peab kohtlema teise organisatsiooni liiget austusega, nähes temas kaasvõitlejat ühiste sihtide poole — olla kasulik poeg või tütar oma isamaale ja rahvale.

Haridus- ja sotsiaalminister N. Kann.

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

Haridus- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsuse 1935 a. 11. märtsi ringkiri nr. 32602 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele, koolinõunikudele ja koolide ülalpidajaile Õppejõudude teenistuse seaduse §§ 44, 49, 50 ja 63 kohaldamise asjas.

Nagu nähtub koolivalitsuste vastustest HSM Koolivalitsuse 4. detsembri 1934 a. nr. 32109 ringkirjale, koolivalitsustele on tekkinud alg- ja täienduskoolide alal mõnesugused raskused Õppejõudude teenistuse seaduse §§ 50 ja 63 kohaldamisel juhtudel, kui vastav koolinõunik viibib koolide revideerimisel või muul põhjusel väljaspool oma ameti asukohta. Ka on mõnesugused arusaamatused olnud sama seaduse §§ 44 ja 49 kohaldamisel, kuna ettepanekud alg- ja täienduskoolide õppejõudude kinnitamise või määramise kohta on tulnud mööda minnes koolivalitsusest.

Nende raskuste ja arusaamatuste vältimiseks tulevikus HSM Koolivalitsus teeb käesolevaga, täienduseks oma 26. jaanuari ja 1. augusti 1934 a. nr. 32098 ja 31202 (HSM T nr.nr. 3 ja 11 — 1934) ringkirjadele, järgmised korraldused:

1. Ettepanekud õppejõudude kinnitamise (Õp. teen. sead. § 44) ja määramise (sama sead. § 49) asjas tuleb kõik esitada vastava koolivalitsuse kaudu, kusjuures koolivalitsus on kohustatud juurde lisama ettepanekule oma arvamus esitatava kandidaadi kohta (vt. HSM Koolivalitsuse 26.I.1934 a. nr. 32098 ringkirja p. 1 ja 2).

2. Lahkudes teenistuskohalt on koolinõunik kohustatud andma koolivalitsuse juhatajale õppejõudude nimestiku, keda viimane võib saata asetäitjaisk õppejõududele, kes on sunnitud ühel või teisel põhjusel puuduma õppetööst.

3. Kõik asetäitjate määramised (Õppejõudude teenistuse seaduse § 50) teeb koolinõunik koolivalitsuse kaudu.

4. Ajutised vabastused alg- ja täienduskoolide juhatajaile Õppejõudude teenistuse seaduse § 63 põhjal annab koolinõuniku puudumisel koolinõuniku eest koolivalitsuse juhataja ja koolinõuniku otsused koolijuhatajate vabastamise asjas viiakse täide koolivalitsuse kaudu.

Haridus- ja sotsiaalminister N. Kann.

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

MITTEAMETLIK OSA.

Teateid Haridus- ja sotsiaalministeeriumi ametnikkude teenistusest vabastamise ja teenistusse määramise alalt.

I.

Gustav Ollik on vabastatud ministeeriumi koolivalitsuse haridusnõuniku kohalt Riigiteenistuse seaduse § 39 p. 4 lit. f alusel (65 aastase vanuse kättejõudmine), arvates 1935 a. 1. jaanuarist.

Gustav Ollik'u ametist vabastamise puhul avaldas Haridus- ja sotsiaalminister N. Kann G. Ollik'ule tänu hoolsa ja kohusetruu teenistuskohuste täitmise eest haridusala juhatamise, noorsoo kasvatus ja õppetöö edendamise alal, andes temale ühtlasi vastava aadressi.

II.

Viktor Viilup on määratud ministeeriumi koolivalitsuse haridusnõuniku k.t., arvates 15. veebruarist 1935.

Vastutav toimetaja A. Kurvits.
Väljaandja: Haridus- ja sotsiaal-
ministeerium.

Riigi trükikoja trükk,
Tallinn, Niine t. 11.